

HEEL

DE SCHEPPING

Micha Zondag
19 oktober 2014
www.michazondag.nl

Micha Nederland →

Inhoudsopgave

Woord vooraf (Rijn de Jonge)	3
1. Thema Micha Zondag 2014 (Thimo den Hartog)	4
2. Preekschets(I) (Judith Cooman-Bouma)	5
3. Preekschets(II) (Jesse de Haan)	8
4. Preekschets(III) (Rijn de Jonge)	11
5. Liederen voor Micha Zondag	14
6. Handreiking liederen	19
7. Gebeden (Caroly Houmes)	22
8. Kinderverhaal 'Eindelijk' (Johan Timmer)	27
9. Kinder(neven)dienst onderbouw (Johan Timmer)	29
10. Kinder(neven)dienst bovenbouw (Johan Timmer)	34
11. Kindermoment in de dienst (Jacolien Viveen)	36
12. Micha Young programma (Nelleke Matzinger)	37
13. Integral Mission (Arjan Schoemaker)	42

Woord vooraf

Graag presenteren wij dit 'kerkenpakket' voor Micha Zondag 2014. We willen u met deze bijdragen helpen om de Micha Zondag, die dit jaar op 19 oktober valt, goed voor te bereiden. We hebben bewust geen afgeronde kerkdienst-onderdelen willen aanbieden, maar willen u met dit pakket handvatten geven om uw eigen kerkdienst te houden in de parochie, gemeente of gemeenschap waar u lid van bent of voor mag gaan.

In het stuk 'Thema Micha Zondag 2014' lichten we meer toe over de thematiek voor dit jaar en de daarbij passende bijbeltekstkeuze. Daarna volgen de preekschetsen; dit jaar zelfs vier, waaruit diversiteit spreekt, waarschijnlijk zo divers als de gebruikers zijn. In de 'Handreiking liederen' hebben we niet gestreefd naar compleetheid, maar zoveel en zo divers mogelijk liederen genoemd die we in ons werken met dit pakket tegenkwamen. Het hoofdstuk 'Gebeden' wil u helpen om ook in deze dienst dicht bij de thematiek te blijven. De hoofdstukken 9 t/m 12 willen u helpen om kinderen en jongeren binnen en buiten de kerkdienst bij Micha Zondag te betrekken. We bevelen u aan om hoofdstuk 13 tijdig in uw voorbereidingsproces te lezen om het thema van dit jaar inhoudelijk beter te verstaan en te kunnen plaatsen in de aandacht die "Integral Mission" wereldwijd ontvangt en verdient. We raden u aan voor dit en andere onderdelen op weg naar 19 oktober de Micha-website te raadplegen om meer informatie over collecte-doelen, gebedsonderwerpen en andere actualiteit te ontvangen.

De Werkgroep Micha Zondag heeft met veel genoegen aan dit pakket gewerkt. We wensen u als gebruikers veel zegen, m.n. op Micha-zondag 2014.

Rijn de Jonge

Colofon

Het Micha Zondagpakket is een uitgave van Micha Nederland, met speciale dank aan de schrijvers en de werkgroep Micha Zondag:

Judith Cooman-Bouma (predikant NGK), **Henk van de Geest** (ZOA); **Jesse de Haan** (Voorganger Baptistengemeente), **Thimo den Hartog** (TEAR); **Caroly Houmes** (International Justice Mission); **Wim Jansen** (ABC Gemeenten); **Rijn de Jonge** (Predikant CGK); **Bert Kling** (Oikocredit); **Nelleke Matsinger** (Micha Young); **Steven Mudde** (EA-EZA); **Marnix Niemeijer** (Micha NL) **Derk Jan Poel** (GKV); **Anneke Schaap** (Dorcas); **Arjan Schoemaker** (EA-EZA) **Tijs Tichelaar** (Unie van Baptistengemeenten); **Johan Timmer**; **Jacolien Viveen** (Micha NL); **Jan Wolsheimer** (voorganger ABC Gemeenten).

1. Thema Micha Zondag 2014

Heel de schepping

We herkennen Gods hand in de wereld die wij bewonen. Tot in het kleinste detail is alles met zorg bedacht en gemaakt. Het leven is een raadselachtig wonder. En tóch vertrouwde God de zorg voor zijn schepping toe aan mensenhanden. Een grote eer. En een grote verantwoordelijkheid.

Anno 2014 staat de aarde bekend als een gebroken wereld. Overal zien we de gevolgen van groot onrecht. De mens schiet tekort. Elke dag gaan ongeveer een miljard mensen met een lege maag naar bed. Miljoenen arbeiders werken lange dagen onder gevaarlijke omstandigheden tegen een miniem loon. En in hoog tempo worden natuurlijke bronnen aangeboord en uitgeput voor industrie, mobiliteit, consumptie en economische groei.

Heel de schepping betekent

- Heelheid en herstel van de schepping.
- Het gaat om de gehele schepping: mens, dier en natuur.
- Dit is een opdracht voor de kerk, voor ons: 'breng herstel'.
- Maar ook een gebed tot God: 'Heer, maak de schepping weer heel'.

Te koop

In deze tijd van steeds rijker en steeds armer lijkt herstel verder weg dan ooit. In de zucht naar welvaart lijkt er nog maar weinig oog voor welzijn. Jouw kansen in dit leven worden uitgedrukt in statistieken en getallen voor de komma, in BNP's. Geluk is niet te koop. Koopkracht wel.

Hoop

Maar er is hoop! Als christenen geloven we dat God zelf herstel brengen zal. Wat geknakt is maakt hij weer heel. Op zijn tijd. En tot die tijd kunnen we niet blijven toekijken en stilzitten. Want de kerk – zijn lichaam – is er om herstel te brengen, recht te zetten en heel te maken. Tot eer van God en ten dienste van heel de schepping: mens, dier en natuur. Om die reden kozen we voor de Micha Zondag 2014 als thematekst:

Jesaja 42:

¹ Zie, mijn knecht, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb. Ik heb mijn Geest op hem gelegd: hij zal de volken het recht openbaren. ² Hij zal niet schreeuwen noch zijn stem verheffen, noch die op de straat doen horen. ³ Het geknakte riet zal hij niet verbreken en de kwijnende vlaspit zal hij niet uitdoven; naar waarheid zal hij het recht openbaren. ⁴ Hij zal niet kwijnen en niet geknakt worden, tot hij op aarde het recht zal hebben gebracht; en op zijn wetsonderricht zullen de kustlanden wachten.

⁵ Zo zegt God, de HERE, die de hemel schiep en hem uitspande; die de aarde uitbreidde met alles wat daaruit ontsproot; die aan de mensen die daarop wonen, de adem gaf en de geest aan hen die daarop wandelen: ⁶ Ik, de HERE, heb u geroepen in gerechtigheid, uw hand gevat, u behoed en u gesteld tot een verbond voor het volk, tot een licht der natiën: ⁷ om blinde ogen te openen, om gevangenen uit de kerker te leiden, uit de gevangenis wie in duisternis gezeten zijn.

2. Preekschets Judith Cooman-Bouma

Predikant van de Nederlands Gereformeerde Kerk te Zeist

Heel de schepping!

'Een beter milieu begint bij jezelf' was lange tijd de slogan van een reclamecampagne van de overheid (ministerie van VROM). Via deze campagne wilde de overheid een gedragsverandering teweeg brengen bij ons burgers. Door middel van de reclames werd je bewust gemaakt van jouw verantwoordelijkheid in zake het milieu.

'Be the change you wish to see in the world' is een veel gebruikte quote (door velen toegeschreven aan M. Gandhi). In deze uitspraak word je als mens ook aangesproken op je verantwoordelijkheden en je mogelijkheden. Mijn meester van groep 8 zei altijd: 'Denk je dat je werk anders kan, doe het dan.' Hij wees mij en mijn medeleerlingen erop dat we veel in eigen hand hadden. Je kunt klagen en jammeren over een slecht rapport, maar je kunt ook gewoon aan het werk gaan. Je kunt weer de draad oppakken, gaan studeren, zodat je volgende rapport beter is.

Als kind kon ik zo'n opmerking als standje ervaren. En misschien was dat ook wel zo bedoeld. Maar het is ook mooi om op je verantwoordelijkheden gewezen te worden. Je krijgt daarmee vertrouwen. De meester achtte ons in staat om ons werk te verbeteren. Hij had er vertrouwen in dat wij boven ons zelf konden uitstijgen. Hij zag dat we meer in onze mars hadden.

In de Bijbel zie je dat ook gebeuren. De mens wordt steeds gewezen op zijn verantwoordelijkheden. Dat vinden sommige mensen wel eens vervelend. Ik hoor zo vaak: 'Jullie moeten zoveel van jullie geloof.' Of: 'Jullie mogen zo weinig.' Het is het een of het ander. Ik zie dat heel anders. Ja, de mens krijgt opdrachten van God in dit leven. De mens krijgt een taak, een verantwoordelijkheid. Maar daarmee krijgt de mens ook het vertrouwen van God. Dat is een groot voorrecht. Het begint al in het scheppingsverhaal. Nadat God de mens heeft geschapen, brengt hij hem in de tuin (de hof van Eden) om deze *te bewerken en te bewaren*. Een grote verantwoordelijkheid. Maar ook zo bijzonder dat God de mens dit toevertrouwt!

Dat is toch iets om je over te verbazen. Dat God de mens zo hoog heeft zitten, dat Hij hem zo'n belangrijke taak geeft. Dat Hij hem de wereld toevertrouwt. Koning David heeft deze verbazing prachtig verwoord in psalm 8:

'U hebt hem (de mens) bijna een god gemaakt, hem gekroond met glans en glorie, hem toevertrouwd het werk van uw handen en alles aan zijn voeten gelegd.'

Wat is het dan pijnlijk dat wij dat enorme vertrouwen steeds weer beschamen. Alle goede initiatieven ten spijt blijft het toch een zootje op deze aarde. En dat kunnen wij alleen onszelf kwalijk nemen. De mens is daaraan schuldig. De mens heeft de aarde bewerkt, grondig bewerkt. Maar het is niet gelukt deze ook goed te bewaren. Diersoorten sterven uit. Oerbossen worden gekapt, natuurlijke bronnen raken op, ijskappen smelten, etc. En dan heb ik het nog niet over wat wij elkaar aandoen. Er is zoveel onrecht in deze wereld. Er wordt zoveel kwaad gedaan. We weten er allemaal van. We houden het wellicht ook zelf in meerdere of mindere mate in stand.

Toch is dat niet het hele verhaal. Natuurlijk heeft de mens een aandeel in de ontstane problemen. Maar de mens is ook onderdeel van de schepping en heeft zo ook te lijden onder de problemen die er zijn in de wereld. Heel de schepping zucht en steunt. Heel de schepping, wij allemaal, verlangen naar vernieuwing (Rom. 8).

De problemen zijn gewoon te groot om zomaar even op te lossen. Ja, een beter milieu begint bij jezelf. En 'be the change you wish to see in the world.' Je doet misschien al alles wat er in je macht ligt. En dat is zeer zeker zinvol. Je moet er ook in blijven geloven dat jij iets kunt betekenen. Dat jouw bijdrage er toe doet en dat je wel degelijk iets kunt veranderen. Maar de wereld is groot. En de problemen in de wereld zijn te groot om in je eentje op te lossen. Ze zijn zelfs te groot om met elkaar op te lossen. Zelfs met de beste bedoelingen komen we er niet uit. Zijn we dan hopeloos verloren?

Goddank niet! Al diep in het oude testament, te midden van alle ellende, klinkt een boodschap van hoop. God spreekt bij monde van Jesaja over een dienaar waarin hij vreugde vindt. Een mens naar zijn hart, zijn uitverkorene, met Gods geest vervuld. Die mens krijgt een belangrijke taak. In Jesaja 42 wordt hij als het ware aan ons voorgesteld (vers 1-4) en vanaf vers 5 wordt hij zelf aangesproken. Deze mens klinkt te mooi om waar te zijn.

Wie is deze knecht? Het volk Israël (zoals elders in Jesaja)? Of een komende profeet? Juist de bovenmenselijke beschrijving van de knecht maakt dat we het hogerop moeten zoeken. Het is een oud-Joodse en zeker de christelijke opvatting dat met deze knecht de Messias bedoeld wordt. De langverwachte verlosser. De evangelist Mattheus herkende in Jezus gelijk de knecht uit Jesaja (Matth. 12).

God laat de schepping niet aan zijn lot over. De schepping is gebroken, kapot. God zal zelf voor vernieuwing zorgen, voor genezing. Hoe? Niet door de aarde schoon te vegen en opnieuw te beginnen. Dat heeft hij ten tijde van Noach immers beloofd. Hoe teleurgesteld God misschien ook zal zijn in de mensheid, dat nooit weer. God heeft de mens een enorme verantwoordelijkheid gegeven. En de mens heeft het vertrouwen van God beschaamd. Maar God neemt de mens zijn taak niet af. Hij blijft volhouden. Om de schepping te kunnen helen moet hij daarom eerst de mens helen. Hij gaat de schepping van binnenuit vernieuwen en de mens blijft daarin een sleutelrol vervullen. Zoals de zonde, de dood en de vergankelijkheid door een mens in de wereld zijn gekomen, zo zal dit alles ook door een mens worden overwonnen. (1 Kor. 15). God stuurt zijn zoon naar de aarde. De nieuwe mens om de vernieuwing in te zetten.

Heel de schepping! Een opdracht die alleen de nieuwe mens Jezus Christus kan uitvoeren. Zijn wij daardoor verlost van onze verantwoordelijkheid? Dat niet! God neemt zijn woord niet terug. Aan ons nog steeds de taak de aarde te bewerken en te bewaren. Ons rest niets anders dan recht te doen. Dat wil zeggen: te leven naar Gods wil. Zoals de knecht, Jezus Christus, hem ons heeft doen kennen (Jes. 42:3c). Jezus heeft ons de wil van God bekend gemaakt en is ons voorgegaan in het naleven daarvan.

Er is hoop voor ons, er is hoop voor heel de schepping dankzij Jezus Christus. Hij was als mens vol van Gods Geest en hij heeft zijn Geest over ons uitgestort om ons toe te rusten voor het werk in de wereld. Geleid door Gods Geest kunnen wij het werk van God in deze wereld handen en voeten geven. Daarmee zijn de huidige problemen de wereld nog niet uit. Maar je hoeft niet te wanhoppen,

omdat je weten mag dat het Christus is die alles heel maakt. En Hij wil jou helpen, kracht geven, je bij de hand nemen en behoeden om hem daarin te volgen.

Liedsuggesties

Psalm 8

EL 221

3. Preekschets Jesse de Haan

Theoloog, spreker en werkt voor baptistenkerken en International Justice Mission Nederland.

'Heel de schepping'

Geweldig dat u meedoet aan de Micha Zondag!

Met nog honderden andere kerken komen we zo een stapje dichterbij Gods verlangen naar heelheid voor de schepping. Het actief liefhebben van de naaste is heel vanzelfsprekend vanuit het liefhebben van God en toch kunnen we hierin nog een wereld winnen. Door bewustwording en actie kan Gods kerk tastbaar het verschil maken.

In Gods naam mogen wij het verschil maken in een wereld waar 1 miljard mensen in sloppenwijken woont, 868 miljoen mensen dagelijks te weinig eten hebben en 30 miljoen mensen in slavernij leven en er elke dag 25.000 mensen door ondervoeding sterven.¹ Dit zijn ontstellende getallen.

Anno 2014 genieten wij het Westerse comfort, terwijl een zevende deel van de wereldbevolking crepeert. De Micha Zondag begint op deze manier altijd ongemakkelijk, maar heeft een overweldigende morele kracht.² We benoemen slechts waar de bijbel mee vol staat, namelijk dat God het onrecht haat (Ps. 45:8) en wil dat wij recht doen (Micha 6:8). Het appèl komt recht uit Gods hart en spreekt daarom nog sterker dan de getallen en feiten. Ik bid dat God hierdoor tot zijn kerk spreekt.

De droom van Jesaja

In Jesaja 42 vinden we hoop voor de schepping, in een profetie over Gods dienaar.³ Het lijkt te mooi om waar te zijn, maar Jezus zelf onderstreept de realiteit van deze woorden.⁴ Het is een oproep om met je hele hart het recht te dienen.

1 Hier is mijn dienaar, hem zal ik steunen, hij is mijn uitverkorene, in hem vind ik vreugde, ik heb hem met mijn geest vervuld. Hij zal alle volken het recht doen kennen. 2 Hij schreeuwt niet, hij verheft zijn stem niet, hij roept niet luidkeels in het openbaar; 3 het geknakte riet breekt hij niet af, de kwijnende vlam zal hij niet doven. Het recht zal hij zuiver doen kennen. 4 Ongebroken en vol vuur zal hij het recht op aarde vestigen; de eilanden zien naar zijn onderricht uit.

5 Dit zegt God, de HEER, die de hemel heeft geschapen en uitgespannen, die de aarde heeft uitgehamerd met alles wat zij voortbrengt, die de mensen op aarde levensadem geeft, en levensgeest aan allen die daar verkeren: 6 In gerechtigheid heb ik, de HEER, jou geroepen. Ik zal je bij de hand nemen en je behoeden, ik neem je in dienst voor mijn verbond met de mensen en maak je tot een licht voor alle volken, 7 om blinden de ogen te openen, om gevangenen te bevrijden uit de kerker, wie in het duister zitten uit de gevangenis. (NBV)

Geroepen om te dienen

Het gaat hier om de dienaar die zal komen. Het is opvallend hoe zijn taak wordt gekoppeld aan 'recht' doen kennen (vs 2, 3 en 4). De inhoud van dit recht bestaat uit bewogenheid (vs 3).

In vers 7 wordt Jezus' genezing benoemd en zijn verlossingswerk, bevrijd van de zonde waar wij niet

uit kunnen komen. Kijkend naar bijvoorbeeld Jesaja 58 zou het 'bevrijden' ook een zeer letterlijke betekenis kunnen hebben, net zoals het volgen van Jezus in Mt. 25:35 ook heel praktisch uitgelegd wordt.⁵

Jesaja 42 heeft een sterk Christocentrisch karakter. Ruim 700 jaar voor Christus worden deze beloften gedaan. Ze zijn eigenlijk te mooi om waar te zijn – een messiaanse profetie. Geen enkele vervulling gaat buiten Jezus om: het verbond met mensen (vs 6), maar ook de vertaling naar de maatschappij. Calvijn wijst enkel op Jezus: *“Hij belichaamt het ja. In hem worden alle beloften van God ingelost”* (2Kor1:19).⁶

Alleen Jezus zelf kon volmaakt dienen en vernieuwen, maar het recht zoals het hier wordt omschreven vuurt ons als Zijn lichaam wel degelijk aan. Juist in onze navolging moeten bewogenheid en gerechtigheid steeds meer tot uitdrukking komen. In Marcus 10:45 staat dat wie de eerste wil zijn een ieders dienaar moet zijn: *“Want ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als losgeld voor velen.”*⁷ En in het hogepriesterlijke gebed zegt Jezus: *“Ik zend hen naar de wereld, zoals u mij naar de wereld hebt gezonden”* (Joh. 17:18). Dit is onze roeping, het bewegen dienen van de ander is de fundamentele gedachte van zowel Jesaja als de navolging van Jezus.

Een dienende kerk die bloeit

In 1965 hield Martin Luther King Jr. een bekend geworden speech in de sterk racistische staat Alabama. “How long?” was de terugkerende retorische vraag. Het antwoord was: “Not long!” “Because no lie can live forever.” En: “Because mine eyes have seen the glory of the coming of the Lord”.⁸

Gods glorie weerstaat de leugen van ongelijkheid en uitbuiting. Voor de kerk is het de tijd om daar met een profetisch handelen tegen op te treden.

Professor Onno van Schayck leidt een project dat met betere kacheltjes de sloppenhutbewoners beschermt tegen vergiftiging en de economie op gang helpt door eigen productie.⁹ Vele kerken bieden het antwoord op concrete hulpvragen vanuit de gemeentelijke overheid: mentoraat voor een alleenstaande moeder, leeshulp bij moeilijke brieven of een rondje fietsen met een oudere dame. Ondernemers hangen aan de ene muur van de kantine foto's van medewerkers en aan de andere muur die van hun Compassion kindjes.¹⁰ Dienen en helen.

Deze acties maken een significant verschil, zijn een zegen voor de begunstigde en een blikverbreder en vreugde voor wie helpt. Het heelt een stukje van de schepping, heel de schepping: mens, natuur en economie. Het hart van het evangelie viert de bevrijding van zonde en gebrokenheid. Wij dienen een God die ons bevrijdt uit slavernij en ons verlost van onze weerloosheid.¹¹ Hoe lang gaat het duren voor we dit op gaan pakken, niet al te lang?

Slot

Jezus' dienstbaarheid springt eruit in Jesaja 42. Dit onderstreept de tweede helft van het grote gebod: heb de naaste lief als jezelf, op een actieve manier. Want zo klopt Gods hart, en spreken de Wet en de Profeten (Matteüs 7:12). Jesaja doet een appèl op ons: Word een dienaar van gerechtigheid.

En dat geldt voor heel de schepping. Geef Gods gerechtigheid aandacht binnen de kerk, wees betrokken aanwezig in je woonplaats en support de armen veraf. Breng heelheid in een gebroken schepping. Heer herstel uw schepping, hier is uw kerk.

“Spreek voor hen die weerloos zijn, bescherm het recht van de vertrapten.”

Spreuken 31:8

¹ Zie het rapport van VN Habitat. “Nearly a billion people worldwide live in slums, and some project the figure may grow to 2 billion by 2030” En: <http://en.wikipedia.org/wiki/Slum>. <http://www.boerderij.nl/Home/Nieuws/2013/6/FAO-868-miljoen-mensen-ondervoed-1273850W/> en: VN Food

² De bekende U2 rockster en mensenrechtenactivist Bono

On the Africa stuff we can't lose. Because we're putting our shoulder to a door God Almighty has already opened. We carry with us – this is something that's important – the moral weight of an argument. That's much bigger than the personalities having the debate. I might walk into an important office and people are looking at me as though I'm some sort of exotic plant. But after a few minutes, they don't see me. All they are hearing is the argument, and the argument has some sort of moral force that they cannot deny. It's bigger than you, and bigger than them. And history as well as God on its side.

Van Bono's strijd tegen extreme armoede zijn op internet vele treffende quotes en videofragmenten te vinden. De volledige tekst van het hier gegeven citaat vindt u op: Bono on Bono: Conversations with Michka Assayas http://books.google.nl/books?id=GYz-H2G3wzgc&pg=PT38&lpg=PT38&dq=bono+office+exotic+plant&source=bl&ots=zx8_7zANpV&sig=WsWnOmlXCyp0lwUUQTgQ4CIMhQ&hl=nl&sa=X&ei=k5pwU82vHcawOfSSgRg&ved=0CHcQ6AEwBw#v=onepage&q=bono%20office%20exotic%20plant&f=false.

³ Lees ook Jes. 61 waar we een zeer gelijkende passage vinden.

⁴ Matteüs 12:17-21

⁵ In het Latijn opent Jes. 42 met Ecce servus meus. Servus onderstreept het dienende karakter en het ecce brengt onze gedachten meteen naar het ecce homo (Joh. 19:5 'zie de mens') waar Jezus met purpergewaad en doornenkroon de diepste weg gaat om ons te verlossen.

⁶ <http://www.ccel.org/ccel/calvin/calcom15.xi.i.html>

⁷ Dezelfde boodschap wordt zo verwoord in Mt. 20:25, 23:11 en Mc. 9:35. Ook Petrus noemt Jezus in zijn toespraak in Handelingen 3 tweemaal 'Gods dienaar' (13, 26). En in het gebed van de leerlingen in Handelingen 4 'uw heilige dienaar' (27, 30).

⁸ Kijk voor de sfeer het filmpje op youtube <https://www.youtube.com/watch?v=TAYITODNVM>

⁹ <http://tedxbinnenhof.com/vschayck/>

¹⁰ <http://www.compassion.nl/help-ook-mee/winst/wat-is-winst.html>

¹¹ God zag “hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, ik weet hoe ze lijden,” “Daarom zal ik met krachtige hand ingrijpen” (Exodus 3:7, 20). Hier treffen wij al een theologische lijn van bevrijding. Een andere sprekende tekst is Spreuken 31:8-9: “Spreek voor hen die weerloos zijn, bescherm het recht van de vertrapten. Spreek, oordeel rechtvaardig, geef de armen en behoeftigen hun recht.”

4. Preekschets Rijn de Jonge

Emeritus-predikant van de Ned. Ger. en
Chr. Ger.samenwerkingsgemeente "Het Anker" Nieuwegein.

Heel de schepping: preekschets voor Micha Zondag 2014 n.a.v. Jesaja 42,1-7

Situatie

Dit eerste zgn. *Lied van de Knecht des Heren* krijgt een plaats op een Micha-zondag, waarop aandacht wordt gevraagd voor sociale en ecologische gerechtigheid. De profeet 'Deutero-Jesaja' werkte onder de ballingen die in ca. 587 voor Christus naar Babel waren weggevoerd. Je komt Israël daar tegen als een moedeloos volk, teleurgesteld in God. Men verwijt God zelfs, dat Hij geen oog heeft voor hun situatie en recht (40,27vv). Hun situatie lijkt uitzichtloos. Komt God nog wel voor hen op in deze wereld? Er kondigt zich in deze tijd ook een wending tussen twee tijdperken: die van Babel loopt ten einde, en het Perzische rijk is de opkomende wereldmacht. Met alle hoop op verandering van dien.

Indeling

Er kan gekozen worden voor een caesuur na vs 4, na vs 7 of na vs 9. Ik stel Js 42,1-7 voor.
Jesaja stelt de knecht des Heren voor:

- Vs 1-4: de woorden van God over Zijn knecht
- Vs 1a: introductie/aanwijzing van Gods knecht
- Vs 1b: taak en toerusting van Gods knecht
- Vs 2-3a: de werkwijze van Gods knecht
- Vs 3b-4: invloedssfeer van Gods knecht
- Vs 5-7: woorden van God tot zijn knecht
- Vs 5: Gods eigen macht en kracht
- Vs 6-7: vrucht van het werk van Gods knecht

Knecht des Heren

De vier zgn. *Liederen van de knecht des Heren* (42,1-7; 49,1-7; 50,4-11; 52,13-53,12) laten zien dat de weg voor deze dienaar steeds moeilijker wordt. Er is veel nagedacht en gespeculeerd over de vraag wie er oorspronkelijk met deze knecht bedoeld wordt. Want in het Nieuwe Testament is deze knecht niet meer anoniem: alles wijst op de gekomen Messias (bv. Mt. 12,17-21). Dat ontslaat ons nog niet van de taak om na te denken wie hiermee oorspronkelijk is bedoeld. Het komt vaker voor dat er een verdieping ligt in vervulling van een profetie; het wordt dan a.h.w. in etappes vervuld. De vooral Joodse uitleg is, dat met de knecht het verdrukte joodse volk wordt bedoeld (deze 'collectieve' uitleg lijkt door Js 53,4-7 uitgesloten te worden). Anderzijds is er de individuele uitleg: dan worden allerlei figuren uit Israëls geschiedenis zoals koningen, profeten en priesters met deze knecht geïdentificeerd. Velen worden in de Schrift Gods knecht of dienaar genoemd.

Waarschijnlijk wordt in eerste instantie de Perzische koning Cyrus (Kores; vgl. Js 45,1) bedoeld; de knecht wordt hier nogal koninklijk beschreven. Hij brengt het einde van de Babylonische ballingschap, een wending in de tijden. De bevrijding van Israël, de terugkeer uit ballingschap kondigt zich aan. Cyrus is daarin een dienaar van God. De belofte van deze knecht is ook een antwoord op de klacht van Israël, dat God geen oog heeft voor de *misjpaat*, het recht van Israël: Js 40,27. De knecht is een dienaar van God, krijgt de taak en wordt daarvoor toegerust. Dat betekent, dat mensen worden ingeschakeld door God om in dienst van bevrijding te staan.

Juist Mt. 12 wijst op Jezus Christus als de vervulling van Js 42: Hij brengt de definitieve bevrijding; vgl. ook Hand. 8,26-35. Alles wijst naar Hem. Hij is drager van de Geest en wordt in zijn werk van bevrijding geleid door de Geest (Mt. 3,13vv; 4,1vv). God spreekt in Jezus zijn welbehagen uit (Mt. 3,17; 17,5; 2 Pt 1,17). Jezus is dé vervulling van de profetie over de Knecht des Heren; daarin zit iets heel unieks en dus onvervangbaars, maar dat betekent nog niet, dat mensen daarin niet een rol spelen.

Notities bij vs 1-7

Vs 1a: In het voorafgaande heeft God de nietigheid van de volken en hun goden laten zien. Hij laat zich kennen als de Heer van de volken; Hij zal zijn volk heil geven; ze zullen terugkeren naar Kanaän. God stelt (*Hier*) zijn knecht voor aan Israël. Want hij gaat –in dienst van God- taken uitvoeren. God heeft het wereldgebeuren werkelijk in handen. Waartoe de goden niet in staat zijn dat gaat God door Zijn knecht werkelijk realiseren.

die Ik ondersteun: kan ook zijn “die Ik bij de hand neem”, wat bij het voorstellen van de knecht past. De te introduceren persoon wordt bij de hand gepakt en voorgesteld.

mijn uitverkorene: maakt deze dienaar uniek, want deze is het en niemand anders. in hem vind Ik vreugde: werkt mijn uitverkorene verder uit. God heeft welbehagen in hem.

Vs 1b: deze dienaar wordt ook ontvanger van de Geest om zijn bijzondere taak te kunnen uitvoeren. Zoals in OT ook anderen met bijzondere taken Gods Geest ontvingen.

hij zal de volken het recht openbaren: dit grijpt terug op de klacht van Israël in 40,27. Volgens Israël heeft God geen oog voor zijn misjpaat/recht: d.w.z. wat Israël mocht verwachten van God vanuit de beloften van het verbond. Deze knecht zal namens God dat recht doorzetten tegen alle tegenwerking in; openbaren heeft de betekenis van ‘ten uitvoer brengen’. Israël zal weer een vrij volk worden en geen slavenvolk meer zijn, zoals God heeft beloofd. Israël en de volken leven onder Gods gezag, en dat zal de knecht realiseren.

Vs 2-3a: De manier van werken van deze knecht zal niet luidruchtig en vernietigend zijn. Er zullen geen slachtoffers vallen. Zodra riet geknakt is en een vlaspit flakkerend brandt, dienen zij nergens meer toe. Maar deze knecht zal niet hooghartig optreden, maar reddend handelen.

Vs 3b-4: *zuiver doen kennen* betekent dat de knecht het recht werkelijk zal doen kennen. Hij krijgt het zwaar te verduren, maar hij zal zonder aarzeling en vurig Gods recht op aarde vestigen. Zelfs tot in de verst afgelegene gedeelten van de aarde, wereldwijd wordt Gods recht gevestigd.

Vs 5-7: misschien horen deze woorden niet meer tot het lied van de Knecht en vormen zij een overgang naar het vervolg. God neemt hier zelf het woord. God staat hier als de Schepper zelf centraal. God is hier de enig ware God, want Hij heeft hemel en aarde geschapen, de hemel als een tentdoek uitgespannen. Van God de Schepper komt ook de opbrengst van de aarde; Hij heeft Hij ook de levensadem aan de mensen gegeven. In vs. 6 wordt de knecht weer aangesproken, hij wordt opnieuw bij de hand gegrepen. De zegen van Gods bevrijding is niet alleen voor Israël, dat verbond heeft (naar Gen. 11) een uitstraling naar alle volken. Heel plastisch en concreet wordt tenslotte in vs 7 de bevrijding getekend: blinden worden ziende, gevangenen bevrijd. Zo ‘heel is de heling door de knecht’.

Notities richting verkondiging

- Jes 42,1-7 past in 'Micha'-kaders. Het gaat in de Micha-campagne om gerechtigheid en duurzaamheid, daarvoor zijn in deze profetie aanknopingspunten te vinden. Het recht wordt door de knecht hersteld. Gods volk wordt bevrijd uit de gevangenschap en zal in vrijheid naar het beloofde land terugkeren. Daarnaast is hier als vaak in DeuteroJesaja bevrijding van God iets totaal: ook de natuur, de schepping deelt daarin, het leven wordt weer gaaf en heel. Het aangereikte thema 'heel de schepping' past hier prima bij.
- Het recht van God bant alle onrecht uit, neemt het op voor de zwakken, en brengt heelheid van leven.
- De bevrijding komt nadrukkelijk van God. Zelfs al maakt Hij gebruik van menselijke dienaars. De knecht van God Kores heeft Israël uit ballingschap naar huis laten gaan. Maar toch ook via deze dienaar werd alles niet zoals God het met zijn volk wilde. God heeft in Christus de belofte van Js 42,1-7 vervuld. Hij heeft die ten uitvoer gebracht voor Israël en voor de volken.
- In de verkondiging kan men aansluiten bij de situatie waarin de knecht optreedt: die is niet rooskleurig. Slavernij, ballingschap, oorlogsgeweld, uitzichtloosheid. Dat sluit nauw aan bij wat we zelf meemaken rond de Micha-thematiek: de gebrokenheid rond gerechtigheid en duurzaamheid. De schrijnende tegenstellingen tussen armen en rijk; mensen die in onrecht leven en de schepping die wordt uitgebuit.
- Verkondiging juist vanuit Js 42 stelt nadrukkelijk, dat de bevrijding van God komt. En dat is werkelijk evangelie. God zadelt ons niet op met onmogelijke opdrachten. Zo'n niet uit te voeren opdracht zou zijn: jij moet het zelf doen. Evangelie is: God geeft zelf een dienaar, een knecht, Jezus Christus. Hij doet recht, Hij brengt het koninkrijk.
- Daarmee geeft Christus als Gods dienaar ons ook een weg om voor ons deel op te gaan. Wij mogen het onze doen: opkomen voor mensen die onrecht wordt aangedaan, tot en met duurzaam beheer van Gods schepping. Zo mogen we aandacht geven aan "Heel de schepping": herstel brengen. Waarbij we geen onderdeel van die schepping overslaan. Alles is belangrijk. Grenzeloos, zelfs wereldwijd.

Lezingen

Jesaja 42,1-7

Mattheüs 12,15b-21

Liedsuggesties

Psalmen: 8; 62; 65; 72; 100; 146

Gezang(LvdK): Gezang 41; 42; 247; 249; 325; 480

Nieuw Liedboek: Lied 321; 550; 686; 687; 770; 823

Zingende Gezegend: 105

Evangelische Liedbundel: 48

Opwekking: 148

5. Preekschets Jan Wolsheimer

Voorganger ABC-gemeente, Woerden

Inleiding

Onrecht. Het woelt mijn hart bijna dagelijks om. Overal is het zichtbaar, van de waanzin die zich afspeelt in de kledingindustrie via de ongoddelijke manier waarop we met ons vee omgaan tot de zachte klopp op de poorten van Fort Europa door de niet te stoppen migrantenstroom die tevergeefs schreeuwt om compassie en mededogen. Het maakt me ziedend van woede en mijn tranen zijn te weinig om al het leed van de wereld uit te huilen. Leed van ver en leed van dichtbij.

Nooit zal ik de misselijkmakende wanhoop van de groep uitgeprocedeerde asielzoekers vergeten die we een paar maanden konden opvangen in de Vluchtkerk in Amsterdam. Het was een groep van ongeveer 120 mensen en ineens overviel me de totale wanhoop van een wereld die kapot is gegaan door macht, hebzucht, uitbuiting en onrecht. Onze beide dochters konden deze verschrikking geen plek geven in hun gevoelsleven en deden simpelweg wat vrouwen doen: beginnen bij het begin. Zo gaven ze waardigheid aan vrouwen uit Somalië en Eritrea door hun nagels te lakken en andere opmaakspulletjes mee te nemen. Het raakte me. De wereld konden ze niet aan, maar één mens per keer was haalbaar. Dertien en negen waren ze en ze onderwezen me door hun daden.

Was vroeger het effect van ons leven op de schaal van recht en onrecht eenvoudig te meten omdat de wereld en de economie klein was, tegenwoordig heeft zelfs ons consumptiepatroon effect op mensen aan de andere kant van de wereld. Om radeloos van te worden. Maar net voordat je op je knieën neervalt en je bedroefde hoofd in je handpalmen verbergt klinkt daar de hoopvolle stem van de profeet Jesaja: *“Zie, mijn knecht, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb. Ik heb mijn Geest op hem gelegd: hij zal de volken het recht openbaren!”*.

De situatie

De profeet Jesaja leefde in een ingewikkelde tijd. De supermacht Assyrië breidde haar macht steeds meer uit, wat een groot gevaar was voor de relatief kleine koninkrijken van het Noorden (Israël) en die van het Zuiden (Juda). En hoewel het volk Israël geroepen was om de rechtvaardige God te gehoorzamen en na te volgen faalde het volk als collectief om dat daadwerkelijk te doen. God gebruikt Jesaja om een vernietigend oordeel te vellen over Zijn volk (1: 2-15) omdat ze zich gedroegen als ongehoorzame kinderen. Een belangrijke reden hiervoor was het sociale onrecht wat plaatsvond onder het volk. De boodschap van Jesaja is eenvoudig, maar vlijmscherp: turn or burn!

Geen spaan laat Jesaja heel van de vrome mensen die wel mooi konden praten, maar hun daden waren tegenovergesteld aan hun woorden. God beklagt zich als een afgewezen minnaar in het prachtige ‘lied van de wijngaard’ in hoofdstuk 5. Alles had Hij er aan gedaan om de wijngaard tot grote opbrengst te brengen. Het probleem lag dan ook niet bij de nalatigheid van God, maar bij de nalatigheid van het volk!

De eerste 39 hoofdstukken van het boek Jesaja vormen één grote jammerlijke aanklacht - eerst en vooral tegen het eigen volk, maar ook tegen de overige naties in de regio. God is een god van recht en is tot op het diepst getergd door de zonden van de mensheid.

Jammer voor hen, maar wij doen het beter!

Tenminste, dat kunnen we vandaag de dag denken als we die scherpe woorden van Jesaja op ons in laten werken. Doen wij het echt zoveel beter? Ik vrees van niet. Bleef het onrecht binnen het volk Israël nog beperkt tot het eigen volk, in onze dagen is de wereld een mondiaal dorp geworden. Jouw en mijn keuzes op het gebied van consumptie en invulling van ons leven hebben een snelle koppeling naar de wereldeconomie. Veel van onze kleding wordt gemaakt door kinderhanden, we produceren 'plofdieren' die vooral worden gezien als economisch productiemiddel en op een manier worden behandeld die de Schepper onwaardig is, in onze kerken zitten gezinnen die drie keer per jaar op vakantie gaan naast gezinnen die nooit op vakantie kunnen. Hoe eerlijk is dat? We dwingen veehouders tot schaalvergroting om de kostprijs zo laag mogelijk te houden met alle gevolgen van dien, we sluiten onze grenzen voor wanhopige migranten en noemen hen spottend 'gelukzoekers' - terwijl we zelf ook gewoon het geluk voor onszelf en hen die bij ons horen zoeken, we consumeren zo vreselijk veel per gezin dat er drie aardbollen nodig zijn om in de behoefte van de wereldbevolking te voorzien. En middenin zo'n samenleving woont een groep christenen die de opdracht heeft gekregen om het lichaam van Jezus te zijn. Dat valt niet mee!

God is de rechtmaker

Jesaja geeft na 39 lange en zware hoofdstukken gelukkig nog 27 hoofdstukken barstensvol hoop! Die hoofdstukken hebben ons iets te zeggen. De focus ligt in Jesaja 42:1-7 op de knecht des Heren; Jezus. Hij is dé rechtmaker die namens God zal laten zien wat recht is. Dat deed Jezus zoals je kunt lezen in Matteüs 12:15-21. Geen revolutie, geen website, geen volle stadions - maar ogenschijnlijk onopvallend en vastberaden bereikt Jezus Zijn doel.

Mogelijke toepassingen:

God maakt zelf recht wat krom is

Vaak hoor je de vraag van mensen om je heen: "Waar is God?". Als God een god van liefde is, waarom al dat onrecht? Staat God er machteloos bij en kan Hij er slechts naar kijken? Welnee, God participeert en neemt de leiding in het proces om heel de schepping heel te maken. Dat geeft rust maar ook verantwoordelijkheid. Rust omdat we niet vanuit ons activisme hoeven te werken, verantwoordelijkheid omdat God door Zijn lichaam heen wil werken. We kunnen niet preken over een God van recht en dat de rest van de week vergeten. Als God zich al niet onttrekt aan de strijd, dan kunnen wij dat al helemaal niet.

Je bent een licht voor de volken

Christus wordt geschetst als licht voor de volken. Die taak drukt Hij ook uit in de mensen die van Hem zijn (Mat. 5:14-16). Hoe kun je licht zijn in je wijk, op je werk, in je gezin? Niet vanuit een blind activisme, maar vanuit je verbondenheid met Christus.

God is de bevrijder!

Soms kun je bij de pakken neer gaan zitten als je beseft hoe deze wereld in de macht is van het onrecht. Deze tekst uit Jesaja laat het daar niet bij, maar laat zien dat God onze bevrijder is. Niet alleen onze persoonlijke bevrijder, maar uiteindelijk van de hele schepping. Dat heel maken van de schepping gaat niet buiten Zijn volk om. We spelen daar een rol in. Doordat Jezus ons heeft bevrijd hoeven we niet te leven uit schuldbesef, maar mogen we kiezen voor de gerechtigheid die past bij de God die je heeft vrijgekocht. Elke dag opnieuw hebben we te maken met keuzes die recht en onrecht

representeren. Kies je voor fair-trade producten, ook al zijn deze duurder? Want uiteindelijk betaalt altijd iemand de prijs voor ons koopgedrag. Ben je dat zelf, door bewust te kopen of laat je een ander mens betalen voor jouw gemak? Maak eens werk van je stemrecht. Stem je uit gewoonte op een partij waar je eigenlijk de standpunten niet van kent, of verdiep je je in de diverse partijprogramma's op basis van recht en gerechtigheid?

Tips voor na de preek:

Je mondiale voetafdruk is het aantal hectaren van de aarde dat nodig is om in jouw behoeften te voorzien. Het is letterlijk de voetafdruk die jij op aarde achterlaat. Door je voetafdruk te verkleinen draag je direct bij aan het verminderen van klimaatverandering, armoede, honger, verdwijnen van regenwouden en het uitsterven van planten en dieren. Check je voetafdruk hier:

www.duurzaamheidinactie.nl

Lees het boek 'Hoe Jezus de wereld op zijn kop zet' van Shane Claiborne samen met een groepje mensen. Praat goed door over de gevolgen voor je persoonlijk leven als gevolg van het lezen van dit boek.

Soms weet je niet zo goed waar je als kerk moet beginnen. Gerechtigheid is zo groot en soms ook zo ongrijpbaar. Een goede start om het denken over recht en onrecht een impuls te geven is het organiseren van de Micha Cursus in je kerk. Deze is afgelopen zomer volledig vernieuwd en een geweldige start om als kerk te starten met dit grote thema.

Preekillustraties:

1. Hoeveel muziek kun je maken met wat je wel hebt? (illustratie voor mensen die denken dat hun inspanningen niets zullen opleveren)

Op 18 november 1995 kwam Itzhak Perlman, de violist, het podium op om een concert te geven in de Avery Fisher Hall in het Lincoln Centrum in New York City. Als je ooit een concert van Perlman hebt bijgewoond, weet je dat het voor hem geen sinecure is om op het podium te komen.

Als kind werd hij getroffen door polio. Daarom heeft hij beugels aan beide benen en loopt hij met behulp van twee krukken. Het is geen prettig gezicht om hem over het podium te zien lopen, voetje voor voetje, pijnlijk langzaam. Je kunt zien dat het lopen hem pijn doet en toch loopt hij majesteitelijk naar zijn stoel. Dan gaat hij zitten, voorzichtig, legt zijn krukken op de grond, neemt de beugels van zijn benen af, trekt één voet naar achteren en steekt de andere naar voren.

Hij buigt zich voorover om zijn viool te pakken, zet hem onder zijn kin, knikt naar de dirigent en begint te spelen. Het publiek is dit ritueel gewend. Iedereen wacht rustig tot hij de weg heeft afgelegd naar zijn stoel. Iedereen blijft rustig als hij zich installeert en wacht tot hij gaat spelen.

Maar op 18 november 1995 ging er iets mis. Net toen hij de eerste maten had gespeeld, brak een van de snaren van zijn viool. Je kon hem horen knappen, alsof er een kogel door de zaal ging. Dat kon maar een ding betekenen en het was duidelijk wat Perlman te doen stond. Mensen die erbij waren zeiden: 'We stelden ons voor dat hij weer moest opstaan, de beugels om zijn benen moest doen, z'n krukken moest pakken en de hele weg terug moest strompelen over het podium, om een andere viool te pakken of een nieuwe snaar te vinden.'

Maar dat deed hij niet. Hij wachtte even, sloot zijn ogen en gaf toen de dirigent het teken om opnieuw in te zetten. Het orkest zette in en hij begon zijn eigen partij. Hij speelde met zoveel passie, zoveel kracht en zo zuiver als nog nooit iemand had gehoord. Natuurlijk, iedereen weet dat het onmogelijk is om een symfonie te spelen op drie snaren.

Dat weet ik, dat weet jij, maar die avond weigerde Itzhak Perlman met die kennis te leven. Je kon zien dat hij aan het moduleren was, veranderingen aanbracht, het stuk omwerkte in zijn hoofd. Op een gegeven moment klonk het alsof hij de snaren aan het bewerken was, zodat ze geluid voortbrachten als nooit tevoren. Toen hij klaar was viel er een doodse stilte in de zaal. Toen stond de zaal op en er brak een geweldig applaus en gejuich los uit alle hoeken van de zaal. Iedereen stond te roepen en te juichen. 'We deden alles wat we konden om te laten zien hoe fantastisch we het vonden wat hij gedaan had.'

Perlman glimlachte, veegde het zweet van zijn voorhoofd, verhief zijn strijkstok om de zaal stil te krijgen en zei toen op een rustige toon: 'Weet je, soms is het de taak van de kunstenaar om te ontdekken hoeveel muziek je nog kunt maken met wat je nog over hebt.'

2. Pater Damiaan geeft antwoord op de vraag van ieder mens: "Waar is God?"

U heeft misschien nooit gehoord van het eiland Molokai. Een eiland wat behoort bij Hawaii. En gedurende de 19e eeuw kreeg dit eiland een vreselijke bestemming.

De ziekte lepra (soms wel melaatsheid genoemd) is inmiddels een ziekte die goed te behandelen is, maar in die dagen was dat niet zo. Het was een dodelijke en zeer besmettelijke ziekte waarbij de uiteinden van het lichaam: vingers, tenen, neus, oren misvormd werden en afstierven met uiteindelijk de dood als gevolg.

Om te zorgen dat de ziekte zich niet verspreidde werden de leprozen van Hawaii naar het eiland Molokai verbannen om daar de rest van hun leven te slijten en uiteindelijk te sterven.

In 1873 was er een jonge Belgische priester (pater Damiaan de Veuster) die zichzelf beschikbaar stelde om zijn leven te geven voor de leprozen van Molokai. Een keuze zonder mogelijkheid om ooit nog eens iets anders te doen. Toen hij aankwam op het eiland ontdekte hij dat de groep leprozen niet alleen lichamelijk leed, maar ook sociaal, emotioneel en geestelijk.

Hij was getuige van extreme dronkenschap, immoreel gedrag, misbruik en een totaal gevoel van wanhoop. Hij zag een groep mensen die wanhopig op zoek was naar een antwoord op die ene vraag die veel mensen zich stellen: waar is God? Ze hadden de aanwezigheid van God nodig in hun leven. En dus ging Pater Damiaan te midden van 700 mensen wonen die aan lepra leden, terwijl hij wist welk risico hij liep door zoveel contact te hebben met deze zieke mensen.

Hij bouwde een ziekenhuis, klinieken, een kerk en timmerde eigenhandig 600 doodskisten voor de mensen die gedurende zijn verblijf overleden. En ondertussen gaf hij met zijn leven het antwoord op de brandende vraag - waar is God?

Elke keer als er een kerkdienst werd gehouden opende pater Damiaan de dienst met de woorden "Mijn dierbare broeders en zusters". Tot op een morgen in 1885, op de leeftijd van 45 jaar, opende Pater Damiaan de dienst met de kalme woorden "Mijn collega melaatsen, ik ben één van u". Op 15 april 1889 om 8.00 uur in de ochtend overleed Pater Damiaan aan de gevolgen van lepra.

Uit liefde was deze nederige priester één geworden met de mensen in de lepra-kolonie. Uit liefde gaf hij hen wat niemand hen wilde geven: een antwoord op de vraag: Waar is God? En de enige manier waarop hij dat kon doen was om één van hen te worden.

Jezus kwam naar de aarde om één van ons te worden en om antwoord te geven op de vraag: "Waar is God?".

'Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij. Als jullie mij kennen zullen jullie ook mijn Vader kennen, en vanaf nu kennen jullie hem, want jullie hebben hem zelf gezien.'

6. Lieder en voor Micha Zondag

Er zijn in de afgelopen eeuwen talloze liederen geschreven die passen bij het thema *Heel de Schepping*. Veel daarvan vindt u in de verschillende zangbundels die worden gebruikt in Nederlandse kerken. Een groot aantal daarvan zetten we hieronder op een rij.

Opwekkingsliederen

40	Zoekt eerst het koninkrijk van God
149	Heer, U riep mij om met vreugde in uw dienst te staan
268	Hij kwam bij ons heel gewoon
350	Vader vol vrees en schaamte
378	Ik wil jou van harte dienen
404	Wij gaan op weg met brandend hart
411	Geprezen zij de Here
471	Heer raak mijn hart aan
511	Heer van genade
561	Hier aan uw voeten Heer
566	Ik verlang naar uw aanwezigheid
569	Regeer in mij
584	Jezus alles geef ik U
601	Deel door ons Uw liefde uit
618	Jezus, hoop van de volken

Psalmen (van Nu)

5: 1,2,3	Neem, Heer, mijn bange klacht ter oren
8: 1-6	Heer, onze Heer, hoe heerlijk en verheven
10: 1-7	Waarom, o HEER, blijft u van verre staan?
24	De aarde en haar volheid zijn des HEREN koninklijk domein
25: 2	Heer, wijs mij toch zelf de wegen
40: 1,3	Met heel mijn hart heb ik de HEER verwacht
41: 1	Heil hem die den geringe helpt in nood, zalig de mens die denkt aan armen
62: 4,6	Mijn ziel is immers stil tot God
65: 1-6	De stilte zingt U toe, o Here,
72: 1,4,6	Geef, Heer, den Koning Uwe rechten
82: 1-3	God staat in 't midden, zie God staat op
86: 4	Leer mij naar uw wil te handelen
100: 1-4	Juicht Gode toe, bazuïnt en zingt
97: 5,6	Groot Koning is de Heer; volken bewijst Hem eer.
103: 1-5	Zegen mijn ziel de grote naam des HEREN
112: 3	Wel hem, die steeds zich zal erbarmen
143: 1-9	O HERE hoor naar mijn gebeden
145: 1-5	O Heer, mijn God, Gij Koning van 't heelal
146	Zing mijn ziel voor God uw HERE

Gezangen Liedboek voor de kerken 1979 en 2013

LB 1973 LB 2013

21	1463	Alles wat adem heeft love de Here
41	770	De Here, de heerser der aarde,
42	550	Verheug u, gij dochter van Sion,
121	438	God roept ons
153	-	God enkel licht
247	686	De Geest des Heren heeft een nieuw begin gemaakt
249	687	Wij leven van de wind
285	1010	Geef vrede, Heer, geef vrede
325	321	Niet als een storm, als een vloed
350	718	God, die leven
473	912	Neem mijn leven, laat het Heer
480	823	Gij hebt, o Vader van het leven

Evangelische Liedbundel

206	Ik was hongerig
211	Zoals ik ben kom ik tot U
221	Geprezen zij de Here
241	Wees stil voor het aangezicht van God
279	Wij blijven geloven
304	Vader vol van vrees en schaamte
312	Jezus vol liefde
320	Ere zij aan God de vader
390	Maak ons tot een stralend licht voor de volken
601	Deel door ons uw liefde uit

Liederen voor Gemeentezang

373	Alles geef ik U (I surrender all)
490	U behoort geheel mijn leven
492	Neem mijn leven laat het Heer (liedboek 473)
498	Wie zich eens gaf aan Jezus

Opwekking voor Kinderen

28	Kijk eens om je heen
85	Als ik m'n ogen sluit
143	Handen heb je van de Heer gekregen
153	Here maak mij uw wegen bekend
155	Daar waar de zon

Taizé-liederen

25	In Barmhartigheid of Misericordias Domini
125	The Kingdom of God is justice and peace

Zingend Geloven

- 25 Wie zal voor God verschijnen
99 Scheur toch de wolken weg en kom
101 Hoe zal het hier ooit vrede zijn
103 God schenk ons de kracht' Lied van toewijding
34 Gods goedheid blijft zijn schepping wel besturen
58 Het jaar neigt zich tot stille groet
80 Wat vraagt de Heer nog meer

Zingende Gezegend

- 9 Hoor Israël de Here
21 Hoger dan men ooit bergen zag
31 Hoor, huis van Israël
90 Wandel in de Heer
91 Gij allen die naar Christus heet
265 Dank u, Heer, voor al wat leeft

Evangelisatie & Recreatie (1 en 2)

- 71 Mogen de woorden van mijn mond
265 Ik zal de Here God liefhebben met mijn hele hart
334 Gewoon maar een knecht

Schrijvers voor gerechtigheid

In 2011 verscheen 'Zeeën van Recht', het eerste album van Schrijvers voor Gerechtigheid. En in 2014 volgde de tweede cd 'Licht aan'. Het project is een samenwerking van verschillende christelijke schrijvers en muzikanten die samen 31 liederen schreven voor kerken in Nederland. Alle liederen zijn online te beluisteren en van een aantal liederen is voor Micha Zondag bladmuziek beschikbaar gesteld.

Kijk hiervoor op: www.michanederland.nl/zondag/liederen

7. Gebeden

Caroly Houmes, directeur International Justice Mission

Een inleiding op gebed

Het thema van deze Micha Zondag "Heel de schepping" is een gebed tot God op zichzelf. Een gebed dat we prevelen wanneer we pijn in ons leven ervaren. Of wanneer we geconfronteerd worden met de pijn om ons heen. Wanneer we ons keer op keer de gebrokenheid van deze wereld realiseren.

Bij het horen over onrecht slaan sommigen wellicht lam van de schijnbare hopeloosheid. Anderen willen het liefst meteen aan de slag. Zij vragen zich af: 'Wat kunnen we doen, naast alleen maar bidden?' Gebed, het zoeken naar het hart en de wil van onze Vader, zou echter de oorsprong moeten zijn van alles wat we doen. Ook Jezus werd overvallen door verdriet bij het zien van de nood (Mattheus 9:36). Hij koos er echter voor om elke dag bij Zijn Vader in gebed te zijn (Lucas 6:12). Jezus vond daar Zijn kracht en Zijn missie om herstel te brengen.

Onze hoop

Psalm 37:3 zegt ons: *"Vertrouw op de HEER en doe het goede"*.

Om het goede te doen moeten we op de Heer vertrouwen. Vertrouwen dat Hij voor ons uit gaat, dat Hij alle macht heeft, dat Hij het werk van gerechtigheid door ons heen wilt doen – en dat Hij 'bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij vragen of denken' (Efeziërs 3:20).

Om Hem werkelijk te kunnen vertrouwen, dienen we stil te staan, om God de ruimte te geven tot ons te spreken en te laten zien waar Hij al aan het werk is. God nodigt ons namelijk uit om deel te nemen aan het werk, waar Hij al mee bezig is. Als een Vader nodigt Hij ons uit om Hem te vertrouwen en met Hem mee te gaan. Wanneer we situaties van onrecht zien, dan zien wij deze nooit als eerste: God ziet het ook. Vandaag de dag hebben wij mede dankzij internet en vliegtuigen toegang tot al onze bureaus wereldwijd. Daarmee zijn we ook op de hoogte van het leed wereldwijd.

Hopeloosheid kan ons overvallen, maar wanneer dit in onze daden (of de afwezigheid van daden) weerspiegeld wordt, hebben we bewust of onbewust gekozen om ons weg te bewegen van hoop. En onze hoop is Jezus. Romeinen 5:5 vertelt ons dat 'deze hoop niet zal worden beschaamd'.

Wanneer we geconfronteerd worden met het leed van de wereld, kies hoop.

Kies om God te laten leiden boven alles.

Lofprijzing en voorbede

In gebed prijzen we God en delen we onze zorgen. Door ervoor te kiezen om te bidden erkennen we dat Hij alle macht heeft.

In lofprijzing spreken we Gods heerschappij over alles uit. Maar ook wanneer we onze ontmoediging bij God brengen (de leugens dat God niet regeert, ons ongeloof in Gods macht om in te grijpen en te herstellen) proclameren wij de waarheid dat God goed en rechtvaardig is. Deze simpele daad, onze keuze om bij God te komen en Zijn aangezicht te zoeken, proclameert dat God heerst over alles.

Wanneer we het uitroepen tot God namens de slachtoffers van onrecht, roepen we het samen met

hen uit. We zoeken de God die de macht heeft om elke traan te drogen, alles recht zetten en de schepping heelt.

In de week voor Micha Zondag (19 oktober) kunt u actuele en concrete gebedspunten uit het Micha netwerk vinden via www.michazondag.nl. We nodigen u uit met ons mee te bidden om Zijn schepping te helen.

De gebedspunten kunt u verspreiden in uw gemeenschap, u kunt op de huiskring tijd maken om hiervoor te bidden, of meenemen in de zondagochtendienst.

Inspiratie

Gebed als zoektocht, als proclamatie, als uitroep, als lofprijzing

MAAK ONS HART ONRUSTIG

“Maak ons hart onrustig, God,
dat het ontevreden klopt.
Als we mooie leugens horen
en gemakkelijke woorden!
Maak ons hart onrustig, God.

Stort in ons uw tranen uit.
Mensen worden uitgebuit,
weggeschopt en opgesloten.
Zegen hen als wij hen troosten.
Stort in ons uw tranen uit.

Steek in ons uw woede aan,
om het onrecht te weerstaan!
Geef ons moed om op te treden.

Laat ons vechten voor de vrede.
Steek in ons uw woede aan.

Laat ons dwaas en koppig zijn.
Laat ons doorgaan tot het eind.
Gaat het onze kracht te boven,
laat ons dan in U geloven.
Laat ons dwaas en koppig zijn.

Want het is Uw koninkrijk
tot in aller eeuwigheid.”

- Schrijvers voor gerechtigheid,
Roald Schaap, 'Licht aan'.

MICHA GEBED

"Grote Heer en God,
dank U voor Uw trouw en liefde aan wie U eren en U
gehoorzaam zijn.

Hoor ons gebed. We bidden voor wie in armoede leven,
we roepen het uit voor wie gebogen gaan onder onrecht,
we huilen mee met iedereen die lijdt.
We belijden dat we U niet altijd gehoorzaam zijn geweest.
We hebben uw roep om rechtvaardigheid genegeerd.
We hebben ons laten leiden door eigenbelang,
en geleefd in geestelijke armoede.

Heer, vergeef ons.

Dank U dat U beloofd hebt het goede te geven aan wie
honger heeft, het land te verlossen door uw machtige
hand, en de vrede te herstellen.

Vader God, help ons steeds weer om uw gerechtigheid
en genade bekend te maken, in nederigheid.
Zodat door de kracht van uw Geest de wereld zal worden
bevrijd van de zonde van extreme armoede.

Als deel van uw wereldwijde kerk staan we samen met
miljoenen gelovigen, en loven en prijzen we uw Naam.
Laat onze woorden en daden een getuigenis zijn van uw
goedheid, liefde en gerechtigheid voor de sterken en de
zwakken.

Zodat uw Koninkrijk komt op de aarde, zoals in de hemel.
Amen"

PSALM 145

“U, mijn God en koning, wil ik roemen,
uw naam prijzen tot in eeuwigheid.
Elke dag opnieuw wil ik u prijzen,
uw naam loven tot in eeuwigheid:
‘Groot is de HEER, hem komt alle lof toe,
zijn grootheid is niet te doorgronden.’

Laat geslacht na geslacht van uw schepping verhalen,
uw machtige daden verkondigen.
Laten zij spreken over de glorie van uw majesteit,
ook ik wil uw wonderen bekendmaken.

Laten zij getuigen van uw geduchte daden,
ook ik wil van uw grootheid vertellen.
Laten zij de roem van uw goedheid verbreiden,
uw gerechtigheid luid bezingen:

‘Genadig en liefdevol is de HEER,
hij blijft geduldig en groot is zijn trouw.
Goed is de HEER voor alles en allen,
hij ontfermt zich over heel zijn schepping.’

Laten al uw schepselen u loven, HEER,
en uw getrouwen u prijzen.
Laten zij getuigen van de luister van uw koningschap,

spreken over uw machtige werken,
aan de stervelingen uw machtige daden verkondigen,
de glorie en de glans van uw koningschap:
‘Uw koningschap omspant de eeuwen,
uw heerschappij omvat alle geslachten.’

‘Een steun is de HEER voor wie is gevallen,
wie gebukt gaat richt hij op.
Allen zien hoopvol naar u uit,
u geeft voedsel, op de juiste tijd.
Gul is uw hand geopend,
u vervult het verlangen van alles wat leeft.

Rechtvaardig is de HEER in alles wat hij doet,
zijn schepselen blijft hij trouw.
Allen die hem aanroepen is de HEER nabij,
die hem roepen in vast vertrouwen.

Hij vervult het verlangen van wie hem eren,
hij hoort hun klacht en komt te hulp.
De HEER waakt over wie hem liefhebben,
maar wie hem afwijzen, vaagt hij weg.’
Laat zó mijn mond de lof spreken van de HEER,
en alles wat leeft zijn heilige naam prijzen,
tot in eeuwigheid.”

HOOR MIJN STEM

“Tot de Schepper van natuur en mensheid,
tot de Schepper van waarheid en schoonheid
bid ik.

Hoor mijn stem, want het is de stem
van de slachtoffers van oorlogen
en van geweld tussen mensen en naties.
Hoor mijn stem, want het is de stem
van de kinderen die lijden
omdat mensen alleen in wapens en oorlog geloven.

Hoor mijn stem, want ik vraag U
om in de harten van alle mensen
de wijsheid van vrede te leggen,
de kracht van gerechtigheid,
de vreugde van kameraadschap.

Hoor mijn stem, want ik spreek namens velen
in elk land en in elke tijd;
namens mensen die geen oorlog wensen
maar de weg van vrede willen gaan.

Hoor mijn stem en geef inzicht en kracht
om altijd haat met liefde te beantwoorden,
onrecht met totale toewijding aan gerechtigheid,
de nood van mensen met het geven van onszelf,
en oorlog met vrede.

Hoor mijn gebed, God,
en geef de hele wereld
uw eeuwigdurende vrede.
Amen.”

- Johannes Paulus II, Hiroshima, Japan, 1981, www.derdekerk.nl

8. Kinderverhaal

Johan Timmer

Eindelijk

Jozef ziet hoe een snelle paleiskat, een mooi beest, speelt met een pas gevangen muis. Het arme diertje is verlamd van angst. De kat wacht net zo lang tot het muisje weer durft te bewegen, om hem dan weer met een mep van zijn scherpe klauw de stuipen op het lijf te jagen. Zijn leven is voorbij, dat is duidelijk. Eindelijk is de kat het zat en bijt de muis dood. Een bediende die het ziet, schrikt, pakt de muis op, buigt diep voor Jozef en snelt weg. Een muis in het paleis, dat kan hem op een flinke straf komen te staan!

Eindelijk, ein-de-lijk zijn mijn dromen dan toch uitgekomen, denkt Jozef. Grappig dat ik over korenschoven droomde en dat ik nu de grote koren-baas van Egypte ben. Grappig, aan het hof zeiden ze dat ik een ster zou worden en dat ik vroeger over sterren droomde. Een pijnlijke trek komt op zijn gezicht. Hij was toen nog maar een jongetje. Hij ziet zijn vader Jacob het hoofd nog schudden. Zijn vader, zou hij nog leven? Ach nee, hij zou nu al zo oud zijn.

Vreemd, sinds hij deze belangrijke positie bekleedt, lijken Potifar en zijn vrouw wel van de aardbodem verdwenen. Hij heeft naar ze laten zoeken en de moed nog niet opgegeven. Hij ziet het voor zich hoe ze hier naar binnen schuifelen, nee kruipen! Jammerend, bevend. Mevrouw Potifar zal zich geen raad weten. Want dan komt alles uit, daar zal hij persoonlijk zorg voor dragen. Leugenares die ze was. Net als die kat, zal hij met haar spelen. Ze is zijn prooi. Kronkelen van angst zal ze. Hij... Nee, dat zal ze niet. Hij zal zich niet vernederen tot haar niveau. In haar ogen was hij niks, een meubelstuk, een machine, een gebruiksvoorwerp, een speeltje. Hij voelt nog de grond onder zijn voeten wegzakken, toen ze hem de schuld gaf van haar poging om met hem het bed in te duiken. Hij kon geen woord meer uitbrengen. Hij zou zoiets niet doen. Maar mijn broers, dat is een ander verhaal. Wat zagen ze er uit! Mager, zonverbrand. En oud. Dunne baarden, pezige handen. Een hard leven, altijd in de weer met het vee. Toen hij zeker wist dat ze hem niet herkenden, heeft hij ze stuk voor stuk diep in de ogen gekeken. Wat zag ik in die ogen? Ruben, wilde je echt dat ik verkocht werd? Hoe kon je het laten gebeuren? Een voor een sloegen ze de ogen neer. Zijn ze veranderd? Zijn het andere mensen geworden? Of zijn ze nog steeds meedogenloos? Want dat waren ze tegen hem. Maar niet tegen zijn broertje Benjamin, ik heb het zelf gezien. Ik heb het me niet verbeeld, toen ik hem voortrok.

Natuurlijk. Ik kan ze vermorzelen. Ze waren 'als de dood' toen ik ze voor spionnen uitmaakte. En toch, ik voel geen voldoening, al zou ik het willen. Ik win er niets mee door hen te kwellen en het hen betaald te zetten voor al die jaren die ik als slaaf, als gevangene, doorbracht.

Het gaat goed. Jaar op jaar oogsten we zoveel, dat ik enorme graanschuren moet laten bijbouwen. Eerst al het oude graan eruit, in de verkoop. En dan weer meer nieuw graan er in. Het is bijna teveel. Nou ja, laat ze maar komen, de bedoeïenen, de volken rondom, met hun zilver en goud. Een eerlijke prijs, ik hou ze te vriend en tevreden. Maak geen ruzie met je klanten en je burens. En de boeren, ik knijp ze niet uit. Ik heb ze nodig, zij doen het werk. Het land vaart er wel bij.

Ik kan niet met de ene hand goed doen en met de andere kwaad. Morgen zeg ik hen wie ik ben. Morgen zullen mijn boers het weten: ik heb ze vergeven. En morgen zal ik broertje lief, Benjamin,

omhelzen. Ja, morgen zal ik het eindelijk durven vragen, of papa nog leeft. Ik zou hem zo graag nog eens zien.

Als God dan toch goed voor me is, zou ik dan op mijn beurt ook niet goed zijn? Zelfs voor hen, die het niet voor mij waren.

9. Kinder(neven)dienst onderbouw

In dit document vind je voor elke groep van de basisschool een eigen verwerking. Helemaal aan het einde tref je een Bijbelse vertelling met een 'kleur-en-zoek'-plaat van Jozef.

Voor een kindermoment in de dienst zelf is er een andere handreiking geschreven, dat is eventueel ook bruikbaar voor een kindernevendienst of zondagschool. Zie: hoofdstuk 11. '*Kindermoment in de dienst*' in dit pakket.

"Heel de schepping" heeft een dubbele bodem. Het gaat om de hele schepping, de aarde en de natuur. De hernieuwbare en uitputbare grondstoffen. Hoe gaan we er mee om, zonder alles en iedereen er om heen schade toe te brengen? Het gaat over de manier waarop we met levende wezens omgaan, de wilde en de tamme dieren. Hebben ze een waardig bestaan? Gunnen we ze het licht in de ogen? Mogen ook zij op Gods goede aarde wonen? En hoe gaan we met elkaar om als mensen? Zijn we uit op het goede voor elkaar, 'helen' we elkaar, zorgen we voor elkaar, zoals God uit is op het beste voor ons?

A. KINDEREN ONDERBOUW

Bescherm het moois!

Doel

Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor het moois dat ze maken

Nodig

- Mensfiguren in silhouet (eventueel meisjes en jongens), met de armen gestrekt en een plakstrook aan de voeten. Om in te kleuren (en uit te knippen, met hulp van de leiding of door de leiding).
- Kosteloos (afval)materiaal, zoals wc-rolletjes, plastic bekertjes, waxinelichthoudertjes, keukenpapierrollen, versierlinten van cadeauverpakkingen, pakpapier, gekleurd papier, lege plastic verpakkingen (schoon), tijdschriften met foto's, kortom: alles waarmee een bonte miniatuurwereld gemaakt kan worden.

Opdracht

De kinderen maken van de kosteloze voorwerpen fantastische bloemen en planten die in een cirkel op een groot stevig vel worden geplakt. Daar omheen wordt een kring van mensfiguren geplaatst (voeten met plakstroken op het grondvel), die elkaar vasthouden met gestrekte armen. De figuren worden ingekleurd en beplakt en stellen de kinderen zelf voor. Eventueel wordt het vel buiten de cirkel nog beschilderd of beplakt met grauwe en donkere kleuren. Het bouwsel wordt aan het eind van de dienst in de kerk getoond.

Voor de leiding

Kleuters leven in het nu en 'duurzaamheid' zal ze weinig zeggen. Door hen iets moois te laten maken van kosteloos materiaal (afval) leren ze dingen te herwaarderen. Door het samen te doen, ervaren ze dat het beter gaat met elkaar. Door de figuren met elkaar te verbinden, ervaren ze saamhorigheid.

B. KINDEREN MIDDENBOUW

Contrast goed en kwaad

Voor de leiding De middenbouw kan de opdracht voor de onderbouw ook doen. De uitvoering zal dan wat minder begeleiding vragen en er kan uitbundiger worden uitgepakt

Puzzelen

Doel

Kinderen leren de contrasten kennen tussen 'goed' en 'kwaad'.

Nodig

A4-vellen met foto's en platen in kleur met voorbeelden van het goede: lachende mensen, feesten, natuur, overloed, etc. Daarnaast zwart-wit-afbeeldingen van het slechte en het kwade: honger, vervuiling, verdriet, ziekte, armoede, onrecht. Op internet zijn deze afbeeldingen wel te vinden (probeer daarvoor eens een zoekmachine uit als www.blackle.com of www.ecosia.org). Doseer de ellende een beetje, het kan hard aankomen.

Opdracht

Plaats een mooie en 'slechte' afbeelding op elkaar en maak ze aan de vier hoeken vast met een stevige paperclip of knijper. Draai de twee afbeeldingen (nog steeds aan elkaar) om en breng het patroon van puzzelstukken aan met een potlood. Niet te moeilijk, hooguit 12 stukken. Houdt de vellen mooi op elkaar en begin de stukken uit te knippen. Begin in het midden, zodat de vellen middels de clips of knijpers zo lang mogelijk aan elkaar zitten. Haal aan het eind voorzichtig de clips of knijpers eraf. Hussel alle stukken door elkaar en leg twee puzzels, waarbij de slechte en mooie stukken door elkaar gebruikt worden.

Variant

Verzamel mooie en slechte afbeeldingen en knip ze in gelijke repen van ongeveer 2 cm (het mooiste met een snijmachine). Combineer een mooie en slechte afbeelding door de stroken afwisselend neer te leggen. Je kunt de afbeelding op een ondergrond plakken.

Herstel!

Doel

De kinderen maken iets moois en maken mee dat het beschadigd wordt. Ze krijgen ook de kans het te herstellen (geef ze genoeg tijd!). Kinderen leren dat schade erg is en ten diepste 'onherstelbaar'. Maar dat herstel toch goed kan uitpakken.

Opdracht

De kinderen maken een tekening van iets moois, een landschap, een feest, een optocht. Liefst met potlood en zachte kleuren. Dan doet de leiding iets ergs: die knipt een groot gat in de tekening! De tekening wordt op een vel geplakt en het kind herstelt de tekening zo goed en zo kwaad als het kan. Het is de bedoeling dat het herstelde deel mooier wordt dan het voorheen was, met sprekender kleuren. (Variant voor het geknipte gat: je kan als leiding ook een grof gescheurd stuk papier op de tekening plakken.)

Stapelgedicht of stapellied

Doel Kinderen ontdekken dat door samen te werken iets tot stand wordt gebracht. Inhoudelijk leren ze verband te leggen tussen de rol van God en van mensen.

Opdracht 'Maak Uw schepping heel' is de refreinzin. Samen met de kinderen worden allerlei elementen opgesomd die nu 'mis' zijn. Daarna worden de verwachtingen aan God opgesomd, en daarna de opdrachten voor ons mensen. Probeer die in drieregelige strofen in elkaar te schuiven, met de refreinzin.

Voorbeeld:

Nu doen de mensen elkaar kwaad
Heer, geef ons wijze raad
Dan doet ieder van ons een goede daad
Maak uw schepping heel

C. KINDEREN BOVENBOUW

Egyptische tekening

Opdracht Door Jozefs toedoen was er voldoende graan in de zeven jaren van droogte. Wie werden daar allemaal beter van? Maak samen een lange tekening in 'Egyptische stijl' van alles wat voordeel had van Jozefs verstandige optreden. Je kunt ieder onder deel apart tekenen en later op grote vellen plakken, die weer aan elkaar geplakt zijn. (Net als de tekeningen in de piramides – zie link Altagyptische Malerei)

Hoe het ook had kunnen lopen.

Doel Kinderen leren dat helen en goed doen te maken heeft met keuzes maken.

Opdracht Speel of bespreek het verhaal van Jozef, met rollen voor de slavenhandelaren, Potifar en zijn vrouw, de schenker en de broers van Jozef.

Scene Jozef zit op zijn troon. Voor hem verschijnen achtereenvolgens de bovengenoemde personen uit zijn leven. Het begint bijvoorbeeld met de slavenhandelaren die hem kochten van de broers en verkochten in Egypte. Bedenk hoe Jozef tegen hen zou kunnen doen, nu hij zo machtig is.

Hoe zou Jozef optreden tegen Potifar en zijn vrouw, nu hij machtiger is dan zij?
Welke straf zou hij haar kunnen geven?

Wat zou Jozef zeggen tegen de schenker, die Jozef glad vergeten was en jaren in de gevangenis liet?

Hoe had Jozef zijn broers kunnen behandelen, die hem zo gehaat hadden?

Bedenk in groepjes Jozefs reactie en speel het eventueel uit.

Variant

Je kan de verschillende personages laten reageren op een krantenbericht of nieuwsuitzending waarin bekend wordt dat een arme slaaf uit Kanaän het schopt tot op één na machtigste man van het rijk.

Vertelling

Herkent u mij nog? Die bange jongen uit Kanaän? Hij werd door een groep van tien mannen uit een droge put gehesen en aan u verkocht, u was op weg naar Egypte. Ja, lang geleden. U hebt heel wat slaven verkocht, dat begrijp ik. Zegt de naam Potifar u iets? Want aan hem hebt u mij verkocht. U ziet wat wit, wilt u een glaasje water? U denkt dat uw laatste uur geslagen heeft. U hebt gelijk, ik hoef maar met mijn vingers te knippen en u wordt aan de krokodillen gevoerd. Sta op, man! Ik ga geen wraak nemen. Je zult niet langer in slaven handelen, niet meer in menselijke ellende. Je mag in graan gaan handelen, dan kan je minder kwaad. En waag het niet terug te keren in je oude beroep.

Volgende!

Meneer en mevrouw Potifar! Wie had dat gedacht, dat uw slaaf niet alleen uw huishouden zou regelen, maar die van het hele land! Maar wat zie ik, mevrouw? U trilt helemaal! Hebt u het koud? Hebt u misschien een mantel nodig? Het is niet van de kou, u bent doodsbenauwd voor me. U weet het nog goed, u wilde me verleiden, toch? En meneer Potifar, u wist het? Niet ik, maar zij was het. Ik begrijp het heel goed. Het woord van een slaaf tegen het woord van een deftige dame. Ja, u zou voor gek staan als uw vrouw u bedroog met een slaaf. En nu? Wat moet ik met haar doen? Ze zou nog geen dag overleven in de gevangenis waar ik in werd gegooid. Nee nee, wees niet bang, u wordt niet in de boeien geslagen. Maar u, meneer Potifar, ik beveel u, in het verblijf waar uw vrouw woont mag nooit meer een mannelijke slaaf of bediende gezien worden. En ik zal daar streng op laten toezien. En verder beveel ik u voor al uw slaven zo goed te zorgen als u voor mij deed, voor u mij gevangen liet zetten.

Volgende!

Meneer de schenker, hoe is het met u? Na al die jaren! Ik help u even uit de droom: ik ben Jozef, de slaaf uit de gevangenis. De wijn tast uw geheugen aan. Weet u nog hoe het was, in de gevangenis? Weet u nog dat u vrijkwam? U zou een goed woordje voor me doen, weet u nog? U hebt het vast verdrongen, of verdronken. Ik zie u slikken, u hebt vast een droge keel. Dat was wel een kater voor me, dat ik zo lang moest wachten tot er een lampje bij u ging branden. Nee, u hoeft niet bang te zijn dat u de bakker achterna gaat. Zo zit ik niet in elkaar. Ik ben u dankbaar dat u uiteindelijk wel aan me hebt gedacht. Maar ik wilde u nog wel spreken. Ik wil klare wijn schenken. We werken allebei aan het hof en komen elkaar dus regelmatig tegen. Wat mij betreft zetten we ons beiden in voor dit land en dit volk. Ze hebben ons nodig.

Volgende!

Zozo, acht, negen, tien, elf. Is iedereen er? Nee, niet iedereen. Er had er nog één kunnen zijn. Maar die hebt u vakkundig weggewerkt. Hij kreeg teveel praatjes, is het niet? Nou, ik heb zojuist de slavenhandelaar gesproken die hem van jullie heeft gekocht. En zijn eerste baas hier in Egypte. En nog iemand die hij had ontmoet en die hem een beetje vergeten was. Het zat hem niet mee. Het leek er niet op dat zijn mooie dromen uitkwamen. Maar uiteindelijk is het dan toch nog goed gekomen met hem. Ja, daar kijken jullie van op. Ik weet alles over hem. Zouden jullie hem weer willen ontmoeten? Of voel je je toch een beetje schuldig? Wat zijn jullie stil. En, begint het al te dagen? Wie denken jullie dat er voor jullie staat? Ik ben het zelf, Jozef! O ja, ik zou wraak kunnen nemen, jullie slaaf kunnen maken, er voor zorgen dat jullie je kinderen nooit meer zien, zoals mijn vader mij nooit meer gezien heeft. Ik zou kwaad met kwaad kunnen vergelden. Maar ik doe het niet. In plaats van verwoesten wil ik herstellen. In plaats van vernielen wil ik helen en zorgen. Dus wees niet bang, jullie mogen weer adem halen. God heeft alles ten goede gekeerd.

10. Kinder(neven)dienst bovenbouw

Johan Timmer

De goede aarde

Intro

De één wil dit, de ander dat! De één wordt blij van bloemen en van bijen, de ander pas gelukkig met de nieuwste smart phone en coole sneakers. De één vind je in een half pipe met zijn board, de ander is aan het hiken in de natuur.

We leven met ons allen op één planeet, deze mooie aarde. Maar het is druk! Je kan niet tegelijkertijd op één stukje grond worteltjes verbouwen, een flat neerzetten of een stukje natuur bewaken. Probeer er samen maar eens uit te komen.

Opdracht

Verdeel de groep in vieren. Elke groep gaat voor de belangen van Natuur, Landbouw, Industrie en Wonen. Ze krijgen de fiches en overleggen met elkaar hoe ze gaan spelen. De verschillende groepen mogen met elkaar samenwerken. Ze mogen daar ook in wisselen. Het gaat er niet om dat jouw groep wint, maar dat je tot een mooi evenwichtig einddoel komt. Het gaat erom dat er een leefbare wereld gaat ontstaan. De belangen botsen en je moet er uit zien te komen.

Voor de leiding Dit spel levert spanningen op, en heeft toezicht nodig. Het gaat om het proces, niet om het resultaat. Leg het stil als de spanning hoog oploopt. Laat de deelnemers reflecteren.

Variant

Je kan het spel spannender maken door de kookwekker te gebruiken. Door tijdsdruk worden de deelnemers 'agressiever'.

Nodig

- Schaakbord (of vergelijkbaar), 64 vakken
- Vier kleuren fiches:
 - rood: industrie (20 fiches)
 - groen: natuur (30 fiches)
 - geel: landbouw (30 fiches)
 - blauw: woningen (20 fiches)
- Kookwekker
- Dobbelsteen met de kleuren rood, groen, geel, blauw, een vraagteken en een 'C'

Spelen

1. Werp de dobbelsteen. De kleur die boven ligt, mag een fiche plaatsen. Overleg is gewenst, ook tussen 'rivaliserende' groepen.
2. De ? betekent dat de hele groep mag kiezen wie er die beurt benut.
3. De 'C' betekent dat de hele groep mag kiezen wie er een fiche terug moet nemen.

Industrie (rood) betekent veel werk en rijkdom, maar ook veel vervuiling, stank en lawaai. Zonder veel rood geen mobieltjes, games, mooie kleding, gadgets en luxe snoepgoed. Met weinig rood is het leven saai en eenvoudig. Zonder rood ontstaat er echte armoede.

Zonder natuur (groen) wordt het leven bedreigd. Er is geen schone lucht en geen schoon water. Mensen worden ziek en leven korter. Er ontstaat ook veel spanning en misdaad, mensen kunnen niet ontspannen. Het leven wordt er ook duurder van, want de natuur helpt de landbouw. Hoe groter het aaneengesloten groen, hoe beter. Maar groen moet niet te ver van landbouw en woningen af liggen. Linten groen zijn goed voor de natuur. Hoe meer natuur, hoe leefbaarder een land. Maar groen levert niet direct geld op...

Zonder woningen (blauw) kan je niet wonen en zijn er weinig of geen voorzieningen (winkels, scholen, ziekenhuizen, theaters, kerken, sporthallen, enz.) Teveel blauw op elkaar geeft problemen van een grote stad, dus teveel blauw bij elkaar is ongunstig.

Landbouw (geel) is nodig voor de productie van voedsel, van zowel granen, groenten, als melk en vlees. Landbouw moet liever niet naast de industrie liggen, want dat is slecht voor de kwaliteit van het voedsel. Weinig landbouw geeft honger en hoge voedselprijzen. Veel landbouw geeft de mogelijkheid te delen met andere landen die weinig hebben. Van landbouw word je niet rijk, maar het zijn wel inkomsten. Landbouw kan het best in de buurt van natuur liggen.

11. Kindermoment in de dienst

Jacolien Viveen, Micha Nederland

Roep de kinderen naar voren om het volgende kort met elkaar door te spreken, in zo'n 3-5 minuten. Voor de 6-12 jarigen moet het begrijpelijk en leuk zijn.

Kernwoorden zijn: verwondering – het wonder heel – stuk; aarde – schepping; mens- dier – natuur.

Vraag: Wat vind jij een wonder?

Eventueel PPT op de beamer laten zien van 'wonderen' uit de natuur, zoals:

Vorm als kindermomentbegeleider van tevoren een aardig voorwerp uit klei . Of laat dit doen door iemand die iets moois kan maken. Laat het goed zien aan kinderen en gemeente. Houd het wat onhandig op je handen en laat het vallen op enig moment en ga er dan per ongeluk met een knie op zitten of voet opstaan. Raap het op en vraag: - Is dit nog mooi?

- Kan dit nog weer iets heels worden?

Maak er vervolgens een hart van (of laat dit ter plekke doen door iemand waarvan je weet dat hij/ zij creatief is en dit snel kan). Laat het zien aan iedereen. Als er kinderen roepen 'dit is iets anders', neger dat dan niet, maar bevestig het gewoon.

Soms gaat een familieband stuk. Bijvoorbeeld als mensen moeten vluchten uit een land. Het Congolese gezin Mema Bukera uit Stiens kon na bijna zes jaar hun zoon en broer Espoir (10) weer in de armen sluiten. Hier staan ze weer samen op de foto, de familie is weer compleet.

De kerkdienst heeft een titel vandaag: 'Heel de schepping'.

- Waar denk je aan bij 'heel'? (zo nodig helpen met: compleet, stuk, kapot, gaaf)
- Waar denk je aan bij 'schepping'? (zo nodig helpen met: aarde, natuur, dieren, mensen)
- Moeilijke vraag: kunnen wij als mensen en kinderen de schepping 'heel' maken?

Vertel nu heel erg kort dat Gods schepping mooi was en weer mooi gaat worden en dat wij alvast mogen meehelpen om er weer iets moois van te gaan maken.

Milieuvriendelijke en zacht blijvende klei is bijv bestelbaar via www.eco-logisch.nl/okoNORM-Kinder-model-klei-2632

Bron: www.vluchtelingenwerk.nl/website-nieuws/een-gezinshereniging-friesland

12. Micha Young programma voor Micha Zondag 2014

VOORAF // DOELEN

Wanneer we aan de schepping denken, zijn de eerste beelden in ons hoofd mooie natuurbeelden, bijvoorbeeld uit de documentaires van Planet Earth en De Nieuwe Wildernis. Maar we denken misschien minder snel aan de gevolgen van ons gedrag voor de schepping. En dan gaat het niet alleen om de natuur en het milieu. Vandaag willen we ontdekken wat er wordt bedoeld met schepping en welke rol de mens hierin heeft.

Doelen voor deze bijeenkomst

- Jongeren ontdekken wat schepping is.
- Jongeren leren dat de bijbel spreekt over schepping en de mens hierin een opdracht heeft.
- Jongeren worden uitgedaagd om in kleine vormen en eigen keuzes bij te dragen aan herstel van de schepping.

Opmerking voor de groepsleider

Kies de onderdelen die passend zijn voor je groep. Je hoeft niet alle onderdelen te gebruiken.

MICHA YOUNG

Dit programma bestaat o.a. uit (bewerkte) onderdelen uit het werkboek van Micha Young. Micha Young is een project van 4 bijeenkomsten en een weekend voor jongeren vanaf 14/15 jaar over recht doen. Ben je geïnteresseerd in dit project, kijk dan op de site www.michayoung.nl of neem contact op met de projectleider via nelleke@michayoung.nl

INTRO 1: STILLE WAND DISCUSSIE

Tijdsindicatie 10 – 15 minuten

Benodigheden Whiteboard/flap-over vellen + stiften

Beschrijving Via een Stille Wand discussie leiden we het onderwerp schepping in. Schrijf groot op het whiteboard of op flap-over vellen een aantal vragen over het thema 'SCHEPPING'. De jongeren mogen om beurten hun eerste reacties bij de stellingen schrijven. Voorbeelden van vragen over schepping zijn bijvoorbeeld: "Wat versta jij onder schepping?" "Waar is het misgegaan?" Of: "Deze aarde is niet meer te redden." Nodig de jongeren uit om op elkaars reacties te reageren, via de vellen of het whiteboard. Deze werkvorm vindt zoveel mogelijk in stilte plaats.

INTRO 2 // VIDEO

Tijdsindicatie 10 minuten

Benodigheden Computer/laptop met internetverbinding, geluidsversterking, flap-over, dikke stift.

Beschrijving Bekijk met elkaar de trailer van de docu film EARTH.
<https://www.youtube.com/watch?v=CeacjOkLjZ0>

Praat met elkaar door over de trailer: "Wat is je eerste reactie na dit filmpje?"
"Wat is volgens de jongeren allemaal schepping?" Inventariseer de antwoorden op de flap-over.

Tip Probeer de jongeren breder te laten denken dan alleen de natuur. Schepping gaat ook over mensen en hoe we met elkaar omgaan.

BIJBEL // KRACHTIGE BOODSCHAP // GENESIS 1, VERS 28&29

Tijdsindicatie 20 minuten

Benodigheden Bijbels, flap-over

Vooraf Lees als jeugdleiders van tevoren dit Bijbelgedeelte en bedenk wat het voor je zelf betekent. Deel dit met elkaar.

Beschrijving *Onderdeel 1*
Lees met elkaar uit de bijbel, Genesis 1, vers 26-31. Laat één van de jongeren deze tekst voorlezen (of lees het zelf voor). Tip: lees eens met je jongeren een andere vertaling of uitleg van deze tekst, bijvoorbeeld in het Engels uit The Message (online te vinden).

Onderdeel 2
Vraag aan de jongeren: "Als jij in één zin zou moeten zeggen welke opdracht God aan de mens geeft, hoe zou die opdracht dan klinken in 2014?" Laat de jongeren eerst zelf nadenken over deze vraag. Inventariseer hun antwoorden, vraag door en stimuleer dat ze bij elkaar doorvragen.

Onderdeel 3
Praat met elkaar door over rentmeesterschap: "Rentmeesterschap wordt ook wel als begrip genoemd als we praten over het zorgen voor schepping. We krijgen als mensen van God de opdracht om voor de schepping te zorgen en haar te beheren. Wat doe jij als je de verantwoordelijkheid krijgt om voor iets of iemand te zorgen? Wil je het dan goed doen? Of kan die verantwoordelijkheid je niets schelen?"
"Hoe gaan we om met rentmeesterschap? Welke rol heb jij zelf hierin? Als je jouw gedrag en keuzes legt naast de opdracht die God geeft bij de schepping, wat zou je dan kunnen veranderen hierin? (denk aan kleine en grote veranderingen)."

IN BEELD 1 // VOETAFDRUK

Tijdsindicatie 20 minuten

Benodigheden Internetverbinding, computers of laptops

Vooraf Dit onderdeel maakt duidelijk dat hoe je leeft impact heeft op de schepping. Alle dingen waarvan wij leven zijn onuitputtelijk en kosten energie en ruimte van de aarde.

Beschrijving Leg kort uit wat er met de voetafdruk wordt bedoeld. Laat de jongeren in tweetallen hun eigen online voetafdruk invullen via www.voetafdruk.nl. Brainstorm met elkaar hoe je je voetafdruk kleiner kunt laten worden. Als er weinig uit de groep komt, kijk dan naar de volgende suggesties:

- minder vlees eten
- zo min mogelijk plastic tasjes gebruiken, maar een eigen tas of papieren tasjes
- afval scheiden
- recyclen
- minder energie proberen te gebruiken door bijv. stekkers en opladers uit het stopcontact te halen wanneer je ze niet gebruikt.
- verwarming graadje minder (doe bijvoorbeeld mee op warme truiendag)

IN BEELD 2 // PLASTIC SOUP

Tijdsindicatie 10 – 15 minuten

Benodigheden Internetverbinding, computers of laptops, beamer, geluidsversterking

Vooraf Kijk voor jezelf als jeugdleider ter voorbereiding op 'plastic soup' naar het volgende filmpje op Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=eEw9BCa1l4o> (fotograaf die kunst wil maken van zwerfafval)

Misschien is je groep geschikt om dit filmpje te kijken, bekijk het dan vooral met je groep. Wil je een korter filmpje hierover kijken met je groep, kijk dan naar dit Youtube filmpje: https://www.youtube.com/watch?v=3sHJyn2_Oag (nos op 3) of zoek een ander geschikt filmpje over de 'plastic soup'. Op internet is genoeg te vinden hierover.

Beschrijving Kijk met elkaar naar een filmpje over de 'plastic soup'. Vraag naar de eerste reacties van de jongeren en vraag of ze wisten van het bestaan van deze plastic soup in de oceaan. Wat kun je er aan doen?

Tip Zouden jullie zelf een opruim actie in jullie buurt/dorp/stad kunnen organiseren?

IN BEELD 3 // MOBIELTJES RECYCLEN OF EEN 2e LEVEN?

Tijdsindicatie 10 – 15 minuten

Benodigheden Internetverbinding, computer of laptop, beamer, geluidsversterking

Vooraf Kijk voor jezelf als jeugdleider ter voorbereiding het volgende filmpje van Kassa Groen: https://www.youtube.com/watch?v=PF5_pZ9BAmE

Beschrijving Kijk met de groep naar het filmpje van Kassa Groen en bespreek met de groep wat ze van het filmpje vinden. Wat denken zij: “is recyclen beter of producten een 2e leven geven?” “Hebben zij nog oude mobieltjes waar ze niets meer mee doen?” Zamel ze in als groep en doe er iets goeds mee, bijvoorbeeld naar een goed doel of breng ze naar een recyclestation. Op internet zijn allerlei initiatieven te vinden waar de mobieltjes naar toe kunnen.

AFRONDEN EN DOORGAAN // AFVALKUNST

Tijdsindicatie 30 minuten

Benodigheden Aallerlei afvalmaterialen, zoals allerlei soorten plastic, karton, piepschuim, flessen, verpakkingen, doppen, etc. Groot stevig karton of stuk hout als ondergrond voor het kunstwerk, spijkers, hamer, houtlijm, tie-wrap, tape, etc.

Beschrijving Verzamel van te voren met elkaar alle materialen die geschikt zijn voor hergebruik (zie beschrijving bij benodigheden) en maak daarvan met elkaar een kunstwerk van afval. Je kunt bijvoorbeeld het logo van Micha Young in het groot maken van afval of het woord ‘schepping’, of iets wat jullie zelf met elkaar verzinnen wat past bij het thema.

Zet het gemaakte kunstwerk voor in de kerk en geef er eventueel een korte presentatie/uitleg over in de dienst wanneer dit mogelijk is.

BIDDEN // MUZIEK

Tijdsindicatie 15 minuten

Benodigheden Muziek installatie, eventueel beamer en laptop (als je de clip van Michael Jackson kijkt), waxinelichtjes, lucifers, schaal of veilige ondergrond voor kaarsjes.

Beschrijving Luister met elkaar een lied of kijk een clip die past bij je groep.
Voorbeelden zijn:
* Michael Jackson – Earth song (clip)
* Schrijvers voor gerechtigheid – U zag dat het goed was (van het nieuwe album ‘ Licht aan’).
* Martin Smith – You have shown us (clip)

Laat de jongeren tijdens de muziek een waxinelichtje aansteken aan de grote kaars als teken van gebed voor de schepping.

Spreek daarna een gebed tot God uit, waarbij je eventueel enkele jongeren (als ze dat willen) een eigen gebed laat uitspreken.

13. Integral Mission: Jezus is Heer over heel de schepping

Arjan Schoenmaker

Zending en evangelisatie kent iedere kerkganger wel, maar wat is eigenlijk 'integral mission'. De onbekendheid met deze term is verwonderlijk als je bedenkt wat de kerk allemaal al doet aan integral mission. Van kerkleden die meewerken bij de voedselbank of opkomen voor het milieu tot gemeenteleden die in Afrika gezondheidszorg verlenen of voor gemeenschapsontwikkelingsprogramma's in Azië aan het werk zijn. Heel veel christenen dienen de naaste en komen op voor de hele schepping, hebben oog voor gerechtigheid en zijn zo getuige van het hele Evangelie van Jezus Christus.

Wat is Integral Mission?

De oorsprong van de term Integral Mission ligt in Latijns-Amerika, waar het Misión Integral heet. Twee vooraanstaande theologen, René Padilla en Samuel Escobar, staan vanuit de *Latin American Theological Fellowship*, aan de wieg van de gedachten achter Integral Mission. Zij probeerden, eind jaren zestig al een middenweg te vinden tussen de liberale koers van de Wereldraad van Kerken, waarin het sociale evangelie sterk benadrukt werd, en de Amerikaans evangelische manier van zending die sterk gericht was op persoonlijke bekering. Padilla en Escobar promoten een holistische visie op de missie van de kerk. Zij brengen zowel evangelisatie als sociaal-politieke betrokkenheid op de armen en onderdrukten samen. Hun visie benadrukt een geïncarneerde en op het Koninkrijk gerichte Christologie. Omdat Jezus Heer is over de hele schepping en alle gebieden van het leven, is er geen werkelijk onderscheid tussen het zorgen voor geestelijke noden en het zorgen voor fysieke noden. Dus kan en mag de missie van de kerk niet gereduceerd worden tot het maken van bekeerlingen maar moet de missie ook gericht zijn op het in actie komen voor de armen en in dienst staan van sociale gerechtigheid.¹ Mede door de inzet van bovengenoemde theologen is de slogan van de Lausanne Beweging (gestart in 1974): *"Calling the whole church to take the whole gospel to the whole world."* De nadruk wordt sterk gelegd op het woord 'hele': de hele kerk, het hele evangelie en de hele wereld. Het evangelie is er voor de hele wereld. Jezus is gekomen om mensen het leven te geven in al zijn volheid. (Johannes 10:10).

Hoewel de aandacht in de jaren tachtig en negentig toch voornamelijk weer lag op de bekering van het individu, zien we sinds het begin van deze eeuw in de evangelische beweging hernieuwde aandacht voor een holistische benadering van de missie van de kerk. Mede door de verklaring² van het Micha Network over Integral Mission die oproept om op te komen voor de armen, sociale gerechtigheid en de schepping, kwam de sociale beweging en betrokkenheid weer op de agenda.

Méér dan de daad bij het woord

Het internationale Micha Network definieert: Integral Mission (ook wel: holistic mission) is de verkondiging en uitleving van het evangelie. Het is meer dan alleen de daad bij het woord voegen. In Integral Mission heeft onze verkondiging, waarin we mensen oproepen tot liefde en bekering op alle gebieden van het leven, sociale consequenties. En onze sociale betrokkenheid heeft consequenties voor het getuigenis van de transformerende genade van Jezus Christus. De verklaring vervolgt met: "Als we de wereld negeren verraden we het woord van God, dat ons zendt om de wereld te dienen. Als we het woord van God negeren hebben we niets om aan de wereld te geven. Gerechtigheid en

rechtvaardiging door geloof, aanbedding en politieke actie, het spirituele en het materiële, persoonlijke verandering en structurele verandering horen bij elkaar. Zoals in het leven van Jezus, staan 'zijn, doen en zeggen' in het hart van onze integrale taak."³

'Costly' Discipelschap

Integral mission is christocentrisch, gericht op het Koninkrijk en contextueel. De missie van de kerk is om te getuigen in woord en daad. Rekening houdend met de sociale, economische en politieke context waarin de kerk is geplaatst. Door zich te contextualiseren kan ze de transformerende genade van Jezus in haar omgeving laten zien. In deze context moedigt de kerk haar leden aan om actief te zijn in het maatschappelijk verkeer, op de sportclub, in de buurtvereniging, in de lokale politiek, de voedselbank en vul maar in. Maar ook de kerk als geheel wordt opgeroepen om op te komen voor de hele schepping en haar stem te laten horen. Het gaat hier om het wezenskenmerk van de kerk. Zij is geroepen er te zijn als een licht dat zichtbaar is en om eropuit te gaan. Om, zoals de vergelijking zegt, het zout der aarde te zijn (Mattheus 5). Doordat de discipelen zich verspreiden over de aarde kunnen zij de transformerende genade van Jezus Christus zichtbaar maken. Dat is *integrale discipelschap* (*costly discipleship* in de Engelstalige literatuur).

Levensstijl

Zending en evangelisatie zijn vaak activiteiten, voornamelijk gezien als woordverkondiging. Is een hongerende Afrikaan niet meer gebaat bij wat eten of ideeën over hoe hij zelf groenten kan kweken, voordat je Hem uit de Bijbel voor gaat lezen? Door middel van ontwikkelingsplannen waarbij know-how wordt geleverd in kleinschalige projecten komt er meer aandacht voor de hele mens. Lokale kerken en gemeenschappen worden door trainingen geholpen om voor de lokale gemeenschap te zorgen en zich te ontwikkelen. Dit gebeurt vanuit Bijbelse principes, die niet in alle situaties expliciet genoemd worden, maar wel duidelijk zichtbaar zijn. Integral Mission is een levensstijl en resulteert in *costly discipleship*. Het gaat erom de presentie van Jezus in deze wereld uit te leven in alle facetten van het leven. Omkijken naar de buurvrouw, maar ook opkomen voor de verdrukte kindsclaven in India of elders in de wereld. De stem van de transformerende genade van Jezus Christus laten horen, zodat de wereld Hem mag leren kennen. Dat is Integral Mission.

¹ Michael Clawson, *Misión Integral and progressive Evangelicalism in: Religions 2012*, 3 pg.791 ev.

² http://www.micahnetwork.org/sites/default/files/doc/page/mn_integral_mission_declaration_en.pdf

³ http://www.micahnetwork.org/sites/default/files/doc/page/mn_integral_mission_declaration_en.pdf